

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
Відокремлений структурний підрозділ
«Економіко-правничий фаховий коледж
Запорізького національного університету»
Ідентифікаційний код 360
О. Є. Грибанова
2022

ТЕОРІЯ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМИ ПРОЦЕСАМИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки фахових молодших бакалаврів

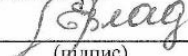
галузі знань: 23 Соціальна робота

спеціальності: 231 Соціальна робота

освітньо-професійної програми: Соціальна робота

Укладач: Масюк О.П.

Обговорено та ухвалено
на засіданні циклової комісії соціальної
роботи та педагогічних дисциплін,
фізичного виховання
Протокол № 1 від “29” серпня 2022
Голова ЦК

(підпис)

Маловічко О.В.
(ініціали, прізвище)

Ухвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від “22” вересня 2022

Заступник директора з НМР

(підпис)

А.В.Ходаковська
(ініціали, прізвище)

2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 231 – соціальна робота	Вибіркова	
Розділів – 2	Спеціальність 231 – соціальна робота.	Рік підготовки: 3	
Загальна кількість годин - 90		1 -й сем	2 -й сем
		Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття освіти: – 2 год	Освітньо-професійна програма соціальна робота	12 год.	0 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	0 год.
		Лабораторні	
	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	год.	год.
		Самостійна робота	
		66 год.	
		Вид контролю:	
залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія управління соціальними процесами» є формування у фахових молодших бакалаврів системи загальних знань щодо засвоєння та використання засобів ефективної організації соціального обслуговування на суспільно-державному рівні.

У разі успішного завершення курсу здобувач освіти набуває програмні компетентності:

ІК. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів соціальної роботи, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях;

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

СК 1. Здатність розуміти сутність, напрямки та види соціальної роботи;

СК 5. Здатність виявляти потреби населення у соціальних послугах;

СК 6. Здатність організувати та контролювати надання соціальних послуг;

СК 17. Здатність до застосування методів самоменеджменту для організації власної професійної діяльності та налагодження діяльності соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

Програмні результати навчання, які досягаються за допомогою вивчення дисципліни:

РН 3. Розв'язувати типові задачі в професійній діяльності;

РН 10. Організувати заходи з реабілітації, реінтеграції, соціальної адаптації отримувачів соціальних послуг;

РН 11. Аргументувати шляхи подолання проблем та обирати методи їх вирішення;

РН 12. Знаходити рішення для покращення соціального добробуту та соціальної безпеки громадян;

РН 13. Визначати зміст і види співпраці з представниками різних професій, груп, громад у професійній діяльності;

РН 19. Застосовувати методи самоменеджменту для організації власної професійної діяльності та налагодження діяльності соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Теорія управління соціальними процесами» базується на знаннях, що будуть деталізовані під час вивчення таких дисциплін як «Теорія соціальної роботи», «Галузеве законодавство в соціальній роботі», «Соціальна політика в Україні», «Менеджмент соціального забезпечення», «Технології соціальної роботи» та інше.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні засади управління соціальними процесами

Тема 1. Генезис управління соціальними процесами.

Історичні концепти управління соціальною сферою. Соціальне управління в прадавні та середні віки. Соціальне управління в поліцейстиці та камералістиці. Державно-правові думки як організаційна наука. Суспільство як функціонуюча система. Основні теоретичні підходи до аналізу суспільства. Сутність системного підходу до аналізу суспільства. Соціальні дії та соціальні взаємодії. Роль соціальної уяви.

Тема 2. Управління в суспільно-державних відносинах.

Вектори розвитку соціального управління. Соціальне партнерство: сектори управління соціальними процесами. Державний сектор партнерства. Комерційний сектор партнерства. Громадський сектор партнерства. Соціальне замовлення як інструмент партнерства. Переваги та недоліки соціального

замовлення. Соціальний менеджер у соціальній роботі. Функції соціального менеджера.

Тема 3. Основні засади соціального управління.

Ідеологія управління соціальною роботою. Толерантність як ідеологія соціальної роботи. Новий менеджеріалізм. Модель толерантного менеджменту соціальної служби. Управління як вплив на соціальну систему. Практична ідеологія соціальної роботи. Реформування європейських соціальних служб. Добір персоналу й активізація особистого потенціалу клієнтів. Взаємодія соціального працівника (управлінця) і клієнта за типом соціального спрямування.

Розділ 2. Практичні засади управління соціальними процесами

Тема 4. Соціальна організація: виміри існування.

Організаційне будівництво у соціальній сфері. Організаційна діяльність із надання соціальних послуг. Групування персоналу та розподіл повноважень. Організаційний дизайн у сфері соціального обслуговування. Участь працівників в управлінні соціальною організацією. Представництво інтересів трудового колективу. Горизонтальна та вертикальна мобільність в рамках підприємства. Практика застосування постійно діючих груп внутрішнього аудиту.

Тема 5. Громадський сектор управління соціальними процесами.

Організації громадянського суспільства у соціальній роботі. Зміст та різновиди неприбуткових організацій. Управління фінансами в неприбутковій організації. Звітність неприбуткових організацій. Влада, соціальний контроль та лідерство. Влада: основа, форми та механізму здійснення. Соціальний контроль: норми, санкції, влада. Керівництво та лідерство як соціальній феномені. Функції та стилі діяльності лідера-керівника.

Тема 6. Майбутнє управління соціальною сферою.

Основні засади інтегрованих соціальних служб. Служба підтримки сім'ї (СПС). Служба раннього втручання (СРВ). Служба супроводу сімейних форм виховання (ССФВ). Служба реінтеграції та соціалізації вихованців інтернатних закладів (СРС). Служба супроводу дітей, які перебувають у конфлікті з законом (ССДКЗ). Мотиваційний менеджмент. Управління цінностями як елемент управління людськими ресурсами. Соціальні конфлікти: генезис та механізм їх вирішення. Інноваційний процес: етапи, стратегії та проблеми.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			сам.роб. інд.завд.
		л	с/п	лаб.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Теоретичні засади соціальної роботи					
Тема 1. Генезис управління соціальними процесами.	15	2	2	-	11
Тема 2. Управління в суспільно-державних відносинах.	15	2	2	-	11
Тема 3. Основні засади соціального управління.	15	2	2	-	11
Разом за розділом 1	45	6	6	-	33
Тема 4. Соціальна організація: виміри існування.	15	2	2	-	11
Тема 5. Громадський сектор управління соціальними процесами.	15	2	2	-	11
Тема 6. Майбутнє управління соціальною сферою.	15	2	2	-	11
Разом за розділом 2	45	6	6	-	33
<i>Усього годин</i>	90	12	12	-	66

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Генезис управління соціальними процесами.	2
2	Управління в суспільно-державних відносинах.	2
3	Основні засади соціального управління.	2
4	Соціальна організація: виміри існування.	2
5	Громадський сектор управління соціальними процесами.	2
6	Майбутнє управління соціальною сферою.	2
Разом		12

6. Теми семінарських і практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Генезис управління соціальними процесами.	2
2	Управління в суспільно-державних відносинах.	2
3	Основні засади соціального управління.	2
4	Соціальна організація: виміри існування.	2
5	Громадський сектор управління соціальними процесами.	2
6	Майбутнє управління соціальною сферою.	2
Разом		12

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Генезис управління соціальними процесами.	11
2	Управління в суспільно-державних відносинах.	11
3	Основні засади соціального управління.	11
4	Соціальна організація: виміри існування.	11
5	Громадський сектор управління соціальними процесами.	11
6	Майбутнє управління соціальною сферою.	11
Разом		66

Індивідуальне завдання

Здобувачі освіти створити презентацію про державну чи приватну соціальну службу. Староста групи має узгодити зі студентами список установ для дослідження. Презентація повинна містити від п'яти до десяти слайдів. У структурі презентації обов'язково має бути: мета та завдання функціонування установи, організаційна структура, види соціальних послуг, соціальне значення для громади та держави, інформація про виконавця презентації з фотографією. Результати у вигляді файлу необхідно надіслати у Moodle для перевірки. Презентацію необхідно представити до заліку.

8. Види контролю і система накопичення балів

Поточний контроль знань		Самостійна робота інд. завд.	Екзамен	Сума
Модульна атестація № 1 (30 балів)	Модульна атестація № 2 (30 балів)			
Розділ 1	Розділ 2			
<p>1. Поточний контроль (24 балів):</p> <ul style="list-style-type: none"> - робота на семінарських заняттях – 6×3б. =18б.; - самостійна робота – 6 б. <p>2. Рубіжний контроль – 6 б.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тести поточного контролю після розділу 1. 	<p>1. Поточний контроль (24 балів):</p> <ul style="list-style-type: none"> - робота на семінарських заняттях – 6×3б. =18б.; - самостійна робота – 6 б. <p>2.Рубіжний контроль – 6 б.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тести поточного контролю після розділу 2. 	20	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен/ диференційований залік	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		

D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Масюк О. П. Менеджмент соціальної роботи : курс лекцій для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра напряму підгот. «Соціальна робота». Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 96 с.
2. Ольчак М., Ростек К. Вдосконалення соціальних послуг в об'єднаних територіальних громадах : посібник. Київ : ФОП Громова Є. Б., 2019. 57 с.
3. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
4. Семигіна Т. Міжнародна соціальна робота: пріоритети та стандарти. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2021. 175 с.
5. Сучасні теорії соціальної роботи : антологія / упор. Т. Семигіна. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2021. 160 с.
6. Тюття О. В. Консультативна взаємодія в соціальній роботі : навч. посіб. для студ. психол. і соціол. спец. ун-тів / О. В. Тюття. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2016. 318 с.
7. Управлінські аспекти соціальної роботи : курс лекцій / М. П. Лукашевич, Г. А. Дмитренко та ін. Київ : МАУП, 2004. 368 с.
8. Управління діяльністю соціальних служб : метод. посібник / авт. кол. : Н. Гусак, Н. Кабаченко, В. Назарук, К. Савчук, О. Савчук, Л. Скоропада, Л. Чорній ; ПРООН в Україні, Проект «Підтримка реформи соціального сектору в Україні». Київ : К.І.С., 2013. 178 с.

Додаткова:

1. Долуда Л., Назарук В., Кірсанова Ю. Соціальне підприємництво. Бізнес-модель. Реєстрація. Оподаткування : посібник. Київ : Агентство «Україна», 2017. 92 с.
2. Громади у соціальних послугах : практичні рекомендації. Київ, 2019. 72 с.
3. Корнецький А. О., Свинчук А. А., Назарук В. Я., Гусак Н. Є., Туманова А. А., Гончарова М. А. Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін : посібник. Київ : ПІДПРИЄМСТВО «І ЕН ЕЙ», 2017. 188 с.
4. Мацкевіч Ю. Р. Теорія соціальної роботи : метод. рек. до практ. занять для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. «Соціальна робота» освіт.-проф. програми «Соціальна педагогіка». Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 80 с.
5. Селютін В. М. Управління персоналом : практикум : навч. посіб. Харків : ХДУХТ, 2018. 188 с.
6. Святенко Ю. О. Тренінг особистісного зростання : навч.-метод. посіб. для студ. психол. спец. вищ. навч. закл. Київ : Слово, 2017. 112 с.
7. Соціальні послуги в громаді: новели законодавства / розроблено проектом «Експертна підтримка врядування та економічного розвитку (EDGE)» у партнерстві з Міністерством соціальної політики та за підтримки Міністерства міжнародних справ Канади. 11 с.
8. Соціальна робота в Україні : навч. посіб. для студ. вузів / за заг. ред. І. Д. Зверевої, Г. М. Лактіонової. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 256 с.
9. Чайка І. Ю. Проектування організацій соціальної сфери : методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Соціальна робота» освітньо-професійної програми «Соціальна робота». Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 45 с.
10. Фішер Р., Юри В., Паттон Б. Шлях до так. Як вести переговори, не здаючи позицій. Київ : Основи, 2016. 220 с.

11. Buzan T. Mind Map Mastery : The Complete Guide to Learning and Using the Most Powerful Thinking Tool in the Universe. New York : Watkins Publishing, 2018. 224 p.
12. Mintzberg H. Structure in five: Designing Effective Organizations. Washington: Pearson, 1993. 312 p.

Інформаційні ресурси

1. Вступ до соціальної роботи : навчальний посібник / за заг. ред. Т. І. Бутченка, А. О. Ярошенко. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2014. 120 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2014/04/0032178.doc>. (дата звернення 09.08.2022).
2. Головатий М. Ф. Соціальна політика і соціальна робота : термінологічно-понятійний словник. Київ : МАУП, 2005. 560 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi48/0038366.pdf>. (дата звернення 07.09.2020).
3. Кельдер Т. Л. Економічні засади соціальної роботи : курс лекцій для студентів напряму підготовки «Соціальна педагогіка». Запоріжжя : ЗНУ, 2012. 78 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2011/12/0012624.pdf>. (дата звернення 07.09.2020).
4. Лукашевич М. П. Теорія і методи соціальної роботи : навч. посіб. 2-е вид., доп. і випр. Київ : МАУП, 2003. 168 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Mofa/0031611.pdf>. (дата звернення 07.09.2020).
5. Орієнтовна посадова інструкція «Соціального менеджера» URL: https://www.unicef.org/ukraine/media/9751/file/%D0%A1%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B0_6.pdf(дата звернення 07.09.2020).
6. Подольская Е. А. Управление социальными процессами : учеб. пос. для студ., обуч. по спец. 7.040201 «Социология». Харьков : НУА, 2007. 208 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi31/0025879.doc>. (дата звернення 07.09.2020).
7. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008. № 514-VI. Дата оновлення 19.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17/print> (дата звернення 07.08.2022).
8. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text> (дата звернення 05.08.2022).

